

Bryssel, 13. toukokuuta 2026
(OR. en)

9131/1/26
REV 1

JEUN 74
EDUC 156
SOC 252
EMPL 112
SAN 291
SUSTDEV 38

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma EU:n nuorisodialogin 11. kierroksen tuloksista

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena edellä mainittu päätöslauselma, jonka neuvosto (koulutus, nuoriso, kulttuuri ja urheilu) hyväksyi istunnossaan 11. toukokuuta 2026.

Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma EU:n nuorisodialogin 11. kierroksen tuloksista

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO JA NEUVOSTOSSA KOKOONTUNEET
JÄSENVALTIOIDEN HALLITUSTEN EDUSTAJAT, jotka

PALAUTTAVAT MIELEEN SEURAAVAA:

1. Päätöslauselmassa Euroopan unionin nuorisostrategiasta 2019–2027¹, mukaan lukien liite 1 (Nuorisoasioita koskeva EU:n vuoropuhelu) ja liite 3 (Eurooppalaiset nuorisotavoitteet), edistetään nuorten laajempaa mukanaoloa päätöksentekoprosesseissa. Siinä korostetaan, että on tärkeää saada mukaan taustaltaan erilaisia nuoria.
2. Päätöslauselmassa EU:n nuorisodialogin hallintoa koskevien suuntaviivojen tarkistamiseksi² kehoitetaan ottamaan huomioon aiemmat kokemukset selkeämmällä ja kevyemmällä prosessilla siten, että yhdellä syklillä käsitellään yhtä aihekohtaista prioriteettia ja otetaan huomioon EU:n nuorisodialogin aiempien työskentelykierrosten tulokset.

¹ Euroopan unionin neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma nuorisoalan eurooppalaisen yhteistyön puitteista: Euroopan unionin nuorisostrategia 2019–2027 (EUVL C 456, 18.12.2018).

² Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma EU:n nuorisodialogin hallintoa koskevien suuntaviivojen tarkistamiseksi (EUVL C, C/2025/3130, 2.6.2025).

3. Neuvosto ja neuvostossa kokoontuneet jäsenvaltioiden hallitukset korostavat, että kansallisilla työryhmillä, kansallisilla nuorisokomiteoilla, nuorisojärjestöillä, nuorisotyöjärjestöillä ja kansainvälisillä nuorisojärjestöillä sekä kansallisilla viranomaisilla ja Erasmus+-ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen kansallisilla toimistoilla on tärkeä rooli nuorten aktivoinnissa ja heidän etujensa ajamisessa, kuten Euroopan nuorison teemavuoden 2022 aikana kävi ilmi³, sekä jatkuvan kumppanuuden varmistamisessa EU:n nuorisodialogin prosessien hallinnoinnissa paikallisella, alueellisella, kansallisella ja EU:n tasolla.
4. Neuvoston päätöslauselmassa EU:n nuorisodialogin 10. kierroksen tuloksista⁴ kehoitetaan Euroopan komissiota ja jäsenvaltioita vahvistamaan ja parantamaan EU:n prosessia hyödyntämällä parhaita käytäntöjä, varmistamalla kierrosten välinen jatkuvuus ja nuorisoystävällinen viestintä sekä edistämällä avoimuutta ja säännöllistä palautetta osallistujille puheenjohtajakolmikoiden tiiviimmän koordinoinnin avulla.
5. EU:n nuorisokonferenssit ovat kunkin kierroksen keskeisiä virstanpylväitä, jotka mahdollistavat merkityksellisen vuorovaikutuksen eri puolilta Eurooppaa tulevien poliittisten päättäjien, päätöksentekijöiden ja nuorten välillä. Näin voidaan analysoida kierroksen aihealueita ja uusia havaintoja ja vaihtaa niistä näkemyksiä sekä laatia yhdessä asiaankuuluvia prioriteetteja ja suosituksia, joilla tehostetaan EU:n nuorisodialogin vaikutusta.

³ Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät Euroopan nuorison teemavuoden 2022 perinnöstä (EUVL C, C/2024/3543, 31.5.2024).

⁴ Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma EU:n nuorisodialogin 10. kierroksen tuloksista (EUVL C, C/2024/7402, 10.12.2024).

PANEVAT MERKILLE SEURAAVAA:

6. Tämän päätöslauselman tarkoituksena on esitellä kaikkien asiaankuuluvien toimijoiden paikallisella, alueellisella, kansallisella ja EU:n tasolla EU:n nuorisodialogin 11. kierroksen tulosten pohjalta toteuttamia tosiasiallisia jatkotoimia sekä tukea niitä. Sillä pyritään myös vahvistamaan EU:n nuorisodialogiprosessin ja sen tulosten laatua, jatkuvuutta ja näkyvyyttä ja edistämään samalla suurempaa läpinäkyvyyttä, nuorten osallistumista, vastavuoroista oppimista sekä kokemusten ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa 11. kierroksen ja sitä edeltävien kierrosten työn ja saavutusten pohjalta.
7. Puheenjohtajakolmikron (Puola, Tanska ja Kypros) johtama EU:n nuorisodialogin 11. kierros keskittyi eurooppalaiseen nuorisotavoitteeseen #1 ”EU:n tuominen lähelle nuoria”, jolla pyritään edistämään nuorten yhteenkuuluvuuden tunnetta eurooppalaiseen projektiin ja rakentamaan siltaa EU:n ja nuorten välille, jotta voidaan lisätä heidän luottamustaan EU:n toimielimiin ja lisätä nuorten osallistumista.
8. EU:n nuorisodialogin 11. kierros perustui yhteistyöhön neuvoston puheenjohtajakolmikkoon kuuluvan kolmen jäsenvaltion, niiden kansallisten nuorisokomiteoiden, Euroopan komission ja Euroopan nuorisofoorumin välillä, jota toteutettiin eurooppalaisen ohjausryhmän kautta EU:n nuorisodialogin hallintoa koskevien suuntaviivojen mukaisesti.

KATSOVAT SEURAAVAA:

9. Kun otetaan huomioon nykyiset geopoliittiset ja yhteiskunnalliset haasteet, kuten väestörakenteen muutos, disinformaation ja polarisaation lisääntyminen sekä demokratiaa koskevan luottamuksen rapautuminen, on olennaisen tärkeää tuoda Euroopan unioni ja sen toimielimet lähemmäs nuoria edistämällä aktiivisesti nuorten osallistumista ja yhteisiä demokraattisia arvoja osana SEU 2 artiklan mukaisia unionin arvoja ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettuja EU:n perusoikeuksia.

10. Eurooppalaisella nuorisotavoitteella #1 ”EU:n tuominen lähelle nuoria” pyritään varmistamaan, että nuoret ovat osallisina ja edustettuina selviytymiskykyisessä, demokraattisessa ja yhtenäisessä Euroopassa ja että he ovat sitoutuneita siihen ja toimivat siinä vaikutusvaltaisia aktiivisina kansalaisina.

TOTEAVAT SEURAAVAA:

11. EU:n nuorisodialogi on kattava mekanismi, jolla luodaan osallistavia ja turvallisia tiloja ja mahdollisuuksia näkemysten jakamiseen, vahvistetaan kaikkien nuorten, myös niiden, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ääntä ja varmistetaan, että he voivat olla vaikuttamassa Euroopan unionin nykyhetkeen ja tulevaisuuteen. Tällaisia osallistavia ja turvallisia tiloja voitaisiin luoda esimerkiksi nuorisokeskusten, nuorisojärjestöjen, etsivän nuorisotyön ja yhteisölähtöisten toimintamallien avulla.
12. EU:n nuorisodialogi mahdollistaa suoran, merkityksellisen ja kunnioittavan vuoropuhelun nuorten, kansalaisjärjestöjen, tutkijoiden ja päätöksentekijöiden välillä kaikilla tasoilla sekä jäsenvaltioiden ja EU:n toimielinten välillä.
13. Euroopan nuorisofoorumin puitteisiin perustettava EU:n nuorisodialogin sihteeristö, jonka on määrä aloittaa toimintansa 12. kierroksen alussa, sekä tulevien puheenjohtajavaltioiden uusi perehdyttämisprosessi ovat ratkaisevan tärkeitä institutionaalisen muistin vahvistamiseksi ja EU:n nuorisodialogin jatkuvuuden ja tehokkuuden varmistamiseksi. On olennaisen tärkeää, että näitä aloitteita, joilla tuetaan jatkuvuutta ja tietämyksen siirtoa EU:n nuorisodialogin sidosryhmien välillä, ylläpidetään ja vahvistetaan edelleen ajan mittaan.

14. Kansallisten työryhmien EU:n nuorisodialogin 11. kierroksen aikana järjestämiin kuulemisiin osallistui lähes 40 000 nuorta eri puolilta Euroopan unionia sekä ehdokasmaista ja mahdollisista ehdokasmaista⁵. Kansalliset työryhmät käyttivät monenlaisia kuulemismenetelmiä, kuten fokusryhmiä, työpajoja ja nuorisodialogitapahtumia sekä verkossa että lähimuotoisesti, samoin kuin kansallisia mekanismeja ja välineitä. Prosessin osallistujista merkittävä määrä oli uusia, sillä yli 90 prosenttia oli ensimmäistä kertaa mukana EU:n nuorisodialogissa. Tämä osoittaa, että kuulemiset saavuttivat merkittävän määrän nuoria. Tämän edistymisen valossa on edelleen tärkeää jatkaa käynnissä olevia toimia, joilla pyritään lisäämään yleistä osallistumista ja edistämään nuorten ja nuorten sidosryhmien laajempaa mukana oloa.

PANEVAT TYYTYVÄISINÄ MERKILLE:

15. Puolan, Tanskan ja Kyproksen puheenjohtajakolmikron aikana järjestettyjen EU:n nuorisokonferenssien tulokset, jotka toimivat EU:n nuorisodialogin 11. kierroksen kulmakivinä eurooppalaisen nuorisotavoitteen #1 ”EU:n tuominen lähelle nuoria” mukaisesti.
16. Kansalliset aloitteet, joilla pyritään toteuttamaan nuorisopolitiikan valtavirtaistaminen kaikissa julkisissa politiikoissa ja edistämään sitä niissä, ottaen huomioon, että monialainen lähestymistapa on olennaisen tärkeä, jotta voidaan vastata erilaisista taustoista tulevien nuorten erilaisiin tarpeisiin ja toiveisiin riippumatta siitä, tapahtuuko tämä osana järjestäytyneiden ryhmien toimintaa vai yksilötasolla.
17. EU:n nuorisodialogin hallintoa koskevien suuntaviivojen tarkistamiseksi annetun päätöslauselman täytäntöönpanon. Päätöslauselmassa annetaan asianomaisille toimijoille ohjeita, määritellään niiden roolit ja vastuut kaikilla tasoilla ja selvennetään niiden toiminnan kontekstia. Tämä parantaa EU:n nuorisodialogin tulosten järjestelmällistä seurantaa, levittämistä ja näkyvyyttä kaikilla asiaankuuluvilla tasoilla ja vahvistaa prosessin osallistavuutta, avoimuutta ja tehokkuutta.

⁵ Moxon D., Bárta O. (2025). EUYD11 Results of the Consultation Phase: Connecting the EU with Youth (EU:n nuorisodialogin 11. kierros – Kuulemisvaiheen tulokset: EU:n tuominen lähelle nuoria). DOI: 10.5281/zenodo.16911319.

18. Maltan hallituksen (*Aġenzija Żgħażaġhin* eli Maltan kansallisen nuorisoviraston) ja Maltassa toimivan Euroopan unionin ohjelmaviraston (EUPA) yhdessä EU:n ja Euroopan neuvoston nuorisokumppanuuden kanssa toukokuussa 2025 järjestämässä neljännessä eurooppalaista nuorisotyötä koskevassa kokouksessa⁶ (European Youth Work Convention) painotettiin erityisesti nuorisotyön strategisen merkityksen vahvistamista Euroopassa. Kokouksessa laadittiin raportti, joka sisältää etenemissuunnitelman ja siihen liittyvän aikataulun. Raportista käy ilmi, miten kokouksen päätelmiä voidaan tulevina vuosina hyödyntää eurooppalaisissa ja kansallisissa nuorisopolitiikoissa ja -strategioissa ja miten ne tukevat niitä ja toteutuvat niissä⁷.

PANEVAT MERKILLE SEURAAVAT KOMISSION ALOITTEET:

19. Euroopan komission puheenjohtajaa avustavan nuorisoasioiden neuvoa-antavan ryhmän⁸ perustaminen tukemaan nuorisoedustajien ja EU:n korkeimman poliittisen tason välistä vuoropuhelua ja luomaan uusia mahdollisuuksia nuorten merkitykselliselle osallistumiselle unionin päätöksentekoprosesseihin synergiassa unionin eri poliittisten aloitteiden, kuten EU:n nuorisodialogin, kanssa.
20. Komission jäsenten kanssa käytävien nuorisopoliittisten vuoropuhelujen⁹ jatkaminen ja kehittäminen edelleen. Tavoitteena on kehittää merkityksellinen foorumi nuorten ja EU:n päättäjien väliselle suoralle yhteydenpidolle ja edistää sen kautta keskinäistä ymmärtämystä, avoimuutta ja luottamusta eri politiikanaloilla.

⁶ <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/4th-european-youth-work-convention->

⁷ <https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/266254265/4th+European+Youth+Work+Convention+%E2%80%93+Final+Report.pdf/474159ed-327c-e112-9c3b-e0f7daeb83f7?t=1774343543182>

⁸ Puheenjohtajaa avustava nuorisoasioiden neuvoa-antava ryhmä – Euroopan nuorisoportaali – https://youth.europa.eu/strategy/pyab_fi.

⁹ Nuorisopoliittiset vuoropuhelut – Euroopan nuorisoportaali – https://youth.europa.eu/youth-policy/dialogues_fi.

21. EU:n nuorten sidosryhmiä edustavan ryhmän¹⁰ perustaminen ja koolle kutsuminen säännöllisesti. Se kokoaa yhteen keskeiset eurooppalaiset nuorisojärjestöt, kansalliset viranomaiset, instituutiot ja verkostot EU:n nuorisostrategian täytäntöönpanon tukemiseksi. Ryhmä tarjoaa puitteet koordinoinnille, asiantuntemuksen vaihdolle ja poliittiselle palautteelle ja vahvistaa siten EU:n tason päätöksenteon yhteyttä nuorten todellisuuteen.

PANEVAT MERKILLE SEURAAVAA:

22. Seuraavan puheenjohtajakolmikον (Irlanti, Liettua ja Kreikka) teemakohtainen prioriteetti perustuu eurooppalaiseen nuorisotavoitteeseen #4 ”Tiedonsaanti ja rakentava vuoropuhelu”.

OTTAEN HUOMIOON SEURAAVAT EU:N NUORISOKONFERENSSIEN TULOKSET:

23. Lublinissa järjestetyn EU:n nuorisokonferenssin tulokset¹¹. Nuoret korostivat konferenssissa, että nuorten uskoa demokraattiseen ja turvalliseen tulevaisuuteen on parannettava lisäämällä luottamusta demokraattisiin instituutioihin kaikilla tasoilla sekä tehostamalla selviytymiskykyä ja osallistumista rauhanrakentamiseen, jotta ehkäistään motivaation puute, passivoituminen ja politiikasta vieraantuminen.
24. Kööpenhaminassa järjestetyn EU:n nuorisokonferenssin tulokset¹². Konferenssissa nuoret kävivät jäseneltyä vuoropuhelua keskenään ja korkean tason päättäjien kanssa ja laativat joukon suosituksia tulevaa Erasmus+-ohjelmaa (2028–2034) varten. Lopulliset suositukset, jotka koskivat ohjelman rakennetta, tavoitteita, uutta rahoitusvirtaa, haku- ja raportointiprosessia ja Erasmus+-nuoriso-ohjelman lisäämistä erilliseksi ohjelman osaksi, valittiin äänestämällä.

¹⁰ EU:n nuorten sidosryhmiä edustava ryhmä – Euroopan nuorisoportaali – https://youth.europa.eu/strategy/euyouthstrategygroup_fi.

¹¹ Bárta, O., Moxon D. (toim.): Bielska, A., Pavlovych A. (2025). EUYD11 EU Youth Conference in Lublin, Poland (EU:n nuorisodialogin 11. kierros: EU:n nuorisokonferenssi Lublinissa (Puola)). Konferenssiraportti. DOI 10.5281/zenodo.15118224.

¹² Bárta, O., & Moxon, D. (2025). EUYD11 EU Youth Conference in Copenhagen, Denmark (EU:n nuorisodialogin 11. kierros: EU:n nuorisokonferenssi Kööpenhaminassa, (Tanska)). Konferenssiraportti. DOI 10.5281/zenodo.17293004.

25. Puheenjohtajavaltio Kyproksen järjestämän EU:n nuorisokonferenssin tulokset¹³. Konferenssissa nuoret keskustelivat siitä, miten EU:n toimintapolitiikoista voidaan tehdä nuorisoystävällisempiä vastaamalla tehokkaasti heidän tarpeisiinsa, vahvistamalla nuorten merkityksellistä osallistumista toimintapoliittisen syklin kaikissa vaiheissa ja parantamalla EU:n toimielinten toteuttamia EU:n nuorisokonferensseissa laadittujen suositusten jatkotoimia.
26. Nuorten edellä mainituissa kolmessa konferenssissa laatimat ja esittämät suositukset, jotka ovat tämän asiakirjan liitteessä I.

KEHOTTAVAT JÄSENVALTIOITA

27. Ottamaan huomioon EU:n nuorisodialogin 11. kierroksen tulokset¹⁴, joiden mukaan nuorten mielestä yhteenkuuluvuuden tunnetta ja luottamusta EU:hun sekä EU:n yhteisten arvojen tukemista voidaan edistää parantamalla erityisesti kouluissa annettavaa kansalaiskasvatusta Eurooppaan ja EU:hun liittyvistä aiheista, kuten EU:n arvoista ja EU:n toimielinten toiminnasta.
28. Tukemaan jatkossakin EU:n nuorisodialogin sidosryhmiä maaseutualueiden, syrjäisimpien alueiden ja sosioekonomisesti muita heikommassa asemassa olevien nuorten tavoittamisessa ja merkityksellisessä osallistamisessa kohdennetun tiedottamisen ja tukimekanismien avulla, myös tukemalla osallistumista paikallis- ja aluetasolla.
29. Tukemaan EU:n nuorisodialogin panosta eurooppalaisten nuorisotavoitteiden tarkistamiseen EU:n nuorisodialogin 11. kuulemiskierroksen tulosten mukaisesti.

¹³ Moxon D., Bárta, O., (2026). EU Youth Conference in Nicosia, Cyprus & Online (EU:n nuorisokonferenssi Nikosiassa (Kypros) ja verkossa). Konferenssiraportti. DOI: 10.5281/zenodo.19188766.

¹⁴ Moxon D., Bárta O. (2025). EUYD11 Results of the Consultation Phase: Connecting the EU with Youth (EU:n nuorisodialogin 11. kierros – Kuulemisvaiheen tulokset: EU:n tuominen lähelle nuoria). DOI: 10.5281/zenodo.16911319.

KEHOTTAVAT KOMISSIOTA JA JÄSENVALTIOITA TOISSIJAISUUSPERIAATTEEN MUKAISESTI JA TOIMIVALTANSA PUITTEISSA

30. Ottamaan huomioon EU:n nuorisodialogin 11. kierroksen tulokset¹⁵, joiden mukaan nuorten mielestä yhteenkuuluvuuden tunnetta ja luottamusta EU:hun sekä EU:n yhteisten arvojen tukemista voidaan edistää siten, että
- i) vahvistetaan nuorten ääntä ja vaikutusvaltaa demokraattisessa päätöksenteossa;
 - ii) varmistetaan, että uudet toimintapolitiikat kaikilla aloilla ovat nuorisoystävällisiä, ajatteleamalla pitkäjänteisesti ja tulevaisuuteen suuntautuvasti ja ottamalla huomioon nuorten näkemykset sekä politiikkatoimien vaikutukset nuoriin ja tuleviin sukupolviin.
31. Vahvistamaan edelleen mekanismeja nuorisoasioiden valtavirtaistamiseksi ja nuorten säännöllisen päätöksentekoon osallistumisen varmistamiseksi kaikilla tasoilla edistämällä sekä virallista että epävirallista vuoropuhelua nuorten ja päättäjien välillä, hyödyntämällä nuoriin kohdistuvien vaikutusten arviointeja, nuorisotestejä ja muita asiaankuuluvia toimia sekä kehittämällä edelleen virallisia nuorten osallistumismekanismeja, mukaan lukien muut joustavat mekanismit, jotta voidaan tarvittaessa kannustaa yhä useampia nuoria osallistumaan kansalaistoimintaan ja päätöksentekoon.
32. Kehittämään ja tukemaan digitaalista lukutaitoa koskevia toimia, jotka suunnitellaan tarvittaessa yhdessä nuorten sidosryhmien kanssa ja jotka on suunnattu nuorille ja nuorten kanssa työskenteleville ja joissa keskitytään muun muassa medialukutaitoon, kyberturvallisuuteen, tekoälylukutaitoon ja tekoälyn eettiseen käyttöön.

¹⁵ Moxon D., Bárta O. (2025). EUYD11 Results of the Consultation Phase: Connecting the EU with Youth (EU:n nuorisodialogin 11. kierros – Kuulemisvaiheen tulokset: EU:n tuominen lähelle nuoria). DOI: 10.5281/zenodo.16911319.

33. Tukemaan ja hyödyntämään jatkossakin käytettävissä olevia EU:n ohjelmia ja muita välineitä työkaluina, joilla edistetään kansalaiskasvatusta, tehostetaan nuorisotyötä ja epävirallista oppimista, edistetään EU:n arvoja, tuetaan nuorten ja nuorisjärjestöjen osallistumista demokraattiseen toimintaan ja kehitetään nuorten digitaalista selviytymiskykyä ja valmiutta.
34. Helpottamaan ja edistämään tarvittaessa parhaiden käytäntöjen ja kokemusten vaihtoa erityisesti keinoista saada nuoret osallistumaan EU:n nuorisodialogin kuulemisiin, kun ensisijaisena tavoitteena on tavoittaa monenlaisia nuoria laajemmin.
35. Tutkimaan tapoja toteuttaa jatkotoimia ja edistää tämän asiakirjan liitteessä I esitettyjä EU:n nuorisodialogin 11. kierroksen suosituksia, jos se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista kansallisessa kontekstissa.

PYYTÄVÄT KOMISSIOTA TOISSIJAISUUSPERIAATTEEN MUKAISESTI

36. Ottamaan huomioon EU:n nuorisodialogin 11. kierroksen tulokset¹⁶, joiden mukaan nuorten mielestä yhteenkuuluvuuden tunnetta ja luottamusta EU:hun sekä EU:n yhteisten arvojen tukemista voidaan edistää siten, että
 - i) lisätään edelleen EU:n päätöksenteon avoimuutta ja osoitetaan, mikä merkitys ja vaikutus EU:n toimielimillä on nuorten jokapäiväiseen elämään;
 - ii) tuetaan EU:n toimielinten viestintäkampanjoita, joilla edistetään EU:n arvoja ja parannetaan nuorten mahdollisuuksia saada tietoa EU:n päätöksenteosta.

¹⁶ Moxon D., Bárta O. (2025). EUYD11 Results of the Consultation Phase: Connecting the EU with Youth (EU:n nuorisodialogin 11. kierros – Kuulemisvaiheen tulokset: EU:n tuominen lähelle nuoria). DOI: 10.5281/zenodo.16911319.

37. Määrittämään tapoja yksinkertaistaa EU-rahoituksen saantia nykyisistä EU:n ohjelmista, mukaan lukien hakuprosessien ja raportoinnin osalta, sellaisille hankkeille, joilla tuetaan nuorisasioita, kuten nuorten resilienssiä, kansalaisvaikuttamista ja demokratiaan osallistumista.
 38. Tukemaan ja tehostamaan edelleen EU:n nuorisodialogia avointen seurantamekanismien, kuten suunniteltujen seurantaa ja jatkotoimia koskevien suuntaviivojen, avulla, lisäämällä sen näkyvyyttä ja tavoitavuutta sekä jatkamalla toimia, joilla tuetaan jatkuvuutta EU:n nuorisodialogin kierrosten välillä, kuten tulevien puheenjohtajakolmikoiden perehdytystä.
 39. Tehostamaan edelleen komission aloitteita, jotka tarjoavat merkittäviä mahdollisuuksia tuoda nuorten ääni kuuluviin EU:n tason päätöksenteossa, edistämällä vahvempaa synergiaa, johdonmukaisuutta ja yhteensovittamista niiden välillä.
-

EU:N NUORISODIALOGIN 11. KIERROKSEN
YHTEISET SUOSITUKSET – ”EU:N TUOMINEN LÄHELLE NUORIA”

Maaliskuussa 2025 Lublinissa, syyskuussa 2025 Kööpenhaminassa ja maaliskuussa 2026 Nikosiassa järjestetyissä EU:n nuorisokonferensseissa jaetuissa nuorten ajatuksissa ja mielipiteissä keskityttiin eurooppalaiseen nuorisotavoitteeseen #1 ”EU:n tuominen lähelle nuoria”. Suositukset heijastavat prosessia, joka käynnistyi Puolan puheenjohtajakaudella, jatkui Tanskan puheenjohtajakaudella ja päättyi Kyproksen puheenjohtajakaudella.

Lublinissa 2.–5. maaliskuuta 2025 pidetyssä EU:n nuorisokonferenssissa korostettiin tarvetta vahvistaa EU:n nuorisodiaalia varmistamalla nuorten merkityksellinen mukanaolo päätöksenteon kaikissa vaiheissa. Osallistajat käsitelivät työpajoissa nuorten osallistumista, eurooppalaisia arvoja, kansalaiskasvatusta, digitaalista turvallisuutta ja päätöksentekoon osallistumista. He vaihtoivat kokemuksia, kartoittivat nuorten osallistumisen esteitä ja laativat suosituksia, joilla lisätään nuorten mahdollisuuksia vaikuttaa EU:n politiikkaan. Konferenssissa käsiteltiin myös sitä, miten tärkeää on edistää nuorten eurooppalaisten yhteisöllisyyttä, puuttua demokratiavajeeseen ja EU:n toimielinten toiminnan avoimuuteen liittyviin haasteisiin sekä palauttaa luottamus unioniin. Lopuksi konferenssissa korostettiin tarvetta edistää EU:n keskeisiä arvoja, kuten demokratiaa, solidaarisuutta ja ihmisoikeuksia, ja sisällyttää nämä periaatteet tehokkaammin nuorten osallistumista koskeviin aloitteisiin.

Konferenssin keskeiset johtopäätökset ovat merkityksellisiä koko EU:n nuorisodialogin 11. kierroksen kannalta, ja ne sisältävät suosituksia, joilla vahvistetaan EU:n tuomista lähelle nuoria, palautetaan luottamus demokraattisiin instituutioihin, parannetaan selviytymiskykyä ja edistetään nuorten osallistumista rauhanrakentamiseen. Konferenssissa korostettiin tarvetta lisätä nuorten osallistumista, lainsäädäntöprosessien avoimuutta ja nuorten näkemysten aktiivista huomio-ottamista. Samalla korostettiin ehdotusta nimetä eurooppalainen selviytymiskyvyn teemavuosi, jotta voidaan vastata turvallisuushaasteisiin, yhteiskunnan polarisaatioon ja tuleviin kriiseihin.

Konferenssin keskeiset johtopäätökset, joita on käsitelty 11. kierroksen ajan, olivat seuraavat:

1. Nuoret korostivat, että nuorten uskoa demokraattiseen ja turvalliseen tulevaisuuteen on parannettava lisäämällä luottamusta demokraattisiin instituutioihin kaikilla tasoilla sekä tehostamalla selviytymiskykyä ja osallistumista rauhanrakentamiseen, jotta ehkäistään motivaation puute, passivoituminen ja vieraantuminen politiikasta. Tämä voidaan saavuttaa seuraavilla tavoilla:
 - julistetaan eurooppalainen selviytymiskyvyn teemavuosi ja lisätään pitkän aikavälin helposti saatavilla olevaa EU:n rahoitusta nuorten selviytymiskykyä koskeviin hankkeisiin ja kriisivalmiuteen;
 - vahvistetaan nuorten osallistumista päätöksentekoon muun muassa nuorisovetoisten Euroopan kansalaisaloitteiden, kansallisen ja EU:n tason nuorisotestien ja EU:n nuorisodialogin kaltaisilla toimenpiteillä. Näihin olisi sisällyttävä avoimia seurantaprosesseja, joilla seurataan toimintapoliittisten ehdotusten täytäntöönpanoa, sekä viestintä- ja tiedotuskumppanuuksia nuorisjärjestöjen kanssa, jotta tavoitetaan moninaiset nuorisoryhmät ja taataan nuorille johtajille paremmat vaikutusmahdollisuudet nuorten ja EU:n poliittisten päättäjien tuomiseksi lähemmäs toisiaan;
 - kannustetaan nuoria ehdokkaita vaaleissa esimerkiksi kiintiöillä, politiikan alan harjoittelujaksoilla, alentamalla vaalikelpoisuuden ikärajaa sekä takaamalla nuorille todellisia mahdollisuuksia tulla valituiksi;

- otetaan kansalaiskasvatus pakolliseksi oppiaineeksi virallisessa koulutuksessa sekä toteutetaan ja luodaan sille kattava opetussuunnitelma yhteistyössä kansalaisjärjestöjen kanssa. Näin lisättäisiin kansalaistuntoa ja edistettäisiin eurooppalaisia arvoja, kansalaisyhteiskuntaa, kriittistä ajattelua, demokraattista osallistumista ja demokraattisten instituutioiden roolia.
2. Disinformaatio ja väärä tieto uhkaavat demokraattisia arvoja, heikentävät luottamusta instituutioihin ja luovat polarisaatiota. Tämä johtaa nuorten parissa epäluuloisuuteen, passivoitumiseen ja mielenterveysongelmiin sekä kyvyttömyyteen tehdä tietoon perustuvia valintoja. Nuorten selviytymiskykyä digitaalisessa ympäristössä voidaan vahvistaa ja EU:n perustana olevien demokraattisten arvojen suojaamista lujittaa seuraavilla tavoilla:
- suunnitellaan digitaalisia oppimiskehyksiä (virallinen, epävirallinen ja arkioppiminen) yhdessä nuorten kanssa sellaisilla aloilla kuin algoritmien ymmärtäminen, medialukutaito, kyberturvallisuus, faktantarkistus, digitaalinen jalanjälki, tiedonhallinta, kriittinen ajattelu, eettinen media ja tekoälyn käyttö;
 - otetaan käyttöön sosiaalisen median avoimia todentamis- ja vastuuvollisuusprosesseja sekä median laatumerkintöjä vastuullisen digitaalisen käyttäytymisen edistämiseksi;
 - tuetaan nuorten johtamia yrityksiä ja startup-yrityksiä sosiaalisen median ja tekoälyn alalla.

Kööpenhaminassa 21.–23. syyskuuta 2025 pidetyssä EU:n nuorisokonferenssissa nuoret saivat antaa panoksensa tulevaa vuosien 2028–2034 Erasmus+-ohjelmaa koskevaan EU:n päätöksentekoon. He osallistuivat työryhmiin suositusten laatimiseksi ja äänestivät lopullisista suosituksista sekä keskustelivat niistä korkean tason päätöksentekijöiden kanssa. Näin ollen prosessi ja konferenssin johtopäätökset olivat merkityksellisiä koko 11. kierroksen kannalta, koska ne tarjosivat nuorille mahdollisuuden käydä suoraa vuoropuhelua EU:n päätöksentekijöiden kanssa EU:ssa käynnissä olevista poliittisista neuvotteluista ja tuoda siten EU lähelle nuoria. Lopulliset kahdeksan suositusta olivat seuraavat:

- Turvataan vuosien 2028–2034 Erasmus+-ohjelman erityinen nuoria koskeva osio, jonka määrärahat ovat 15 prosenttia.
- Jaetaan vuosien 2028–2034 Erasmus+-apurahat ennen liikkuvuusjakson alkamista.
- Varmistetaan nuorten vapaaehtoistoiminnalle ja solidaarisuudelle osoitettujen tilojen saatavuus.
- Hyödynnetään vuosien 2028–2034 Erasmus+-ohjelmaa, jotta voidaan käsitellä nuorten kohtaamia ulkoisia haasteita, kuten disinformaatioon ja maailmanlaajuiseen epävakauteen liittyviä haasteita.
- Luodaan erityinen vuosien 2028–2034 Erasmus+-ohjelman rahoitusvirta pehmeiden taitojen ja kansalaistaitojen edistämiseksi.
- Yksinkertaistetaan vuosien 2028–2034 Erasmus+-ohjelman tarjoamien mahdollisuuksien haku- ja raportointiprosessia.
- Edistetään varautumista, selviytymiskykyä ja rauhanrakentamista vuosien 2028–2034 Erasmus+-ohjelman avulla.
- Sisällytetään Erasmus+-nuoriso-ohjelma erillisenä osiona vuosien 2028–2034 Erasmus+-ohjelmaan.

Puheenjohtajavaltio Kyproksen järjestämän EU:n nuorisokonferenssin virtuaaliosiossa 18.–20. maaliskuuta 2026 nuoret keskittyivät keskustelemaan tavoista parantaa politiikkojen nuorisoystävällisyyttä kansallisella ja EU:n tasolla.

Useissa suosituksissa keskitytään tekemään EU:n päätöksenteosta nuorisokeskeisempää, avoimempaa ja reagoivampaa. Niihin sisältyy nuorisoystävällisiä toimintapolitiikkoja koskevia sitovia osallistumisvaatimuksia, nuorisoihden ja eurooppalaisten nuorisotavoitteiden valtavirtaistaminen sekä EU:n laajuisten digitaalisten ja institutionaalisten palautejärjestelmien perustaminen samalla kun varmistetaan kannustavampi, osallistavampi ja saavutettavampi viestintä nuorten kanssa sekä digitaalisessa että fyysisessä muodossa. Konferenssissa kehoitettiin myös toteuttamaan erityisiä sosiaalisia ja koulutustoimia, muun muassa lisäämään asumiseen liittyvää tukea, ja vahvistamaan epävirallisen oppimisen ja virallisten koulutusympäristöjen välisiä synergioita.

Lopulliset kahdeksan suositusta olivat seuraavat:

- Turvataan nuorten mahdollisuudet saada asunto. Euroopan komission olisi luotava ylikansoitettujen kaupunkien luetteloa koskeva aloite asumispaineen vähentämiseksi ja myös tarjottava enemmän tukea opiskelija-asunnoille Erasmus+-ohjelmassa.
- Luodaan osallistumisstandardit nuorisoystävällisten toimintapolitiikkojen kehittämistä varten. Niillä olisi varmistettava velvoite osallistaa nuoret mielekkäästi toimintapolitiikkojen kehittämiseen kaikissa vaiheissa, määritettävä selkeästi institutionaaliset toimeksiannot ja edistettävä jäsenneltyjä ja avoimia palautemekanismeja.
- Perustetaan kaikkien EU:n toimielimien yhteinen helppokäyttöinen ja osallistava sekä pitkän aikavälin kattava digitaalinen palautejärjestelmä, jolla varmistetaan osallistumismekanismien puitteissa annettujen nuorisosuositusten jatkuva seuranta, avoin tiedottaminen tuloksista ja nuorten aktiivinen osallistuminen arviointiin.

- Valtavirtaistetaan nuorisoaiheet kaikkien pääosastojen työssä ja kaikilla politiikan aloilla. Tätä varten Euroopan komission olisi hyödynnettävä paremmin olemassa olevia välineitä, kuten EU:n nuorisodialogia ja eurooppalaisia nuorisotavoitteita.
- Hyväksytään EU:n ja kansallisen tason päätöksentekoa tukevia ja osallistavia viestintästrategioita, joilla varmistetaan, että nuorisoystävällistä tietoa on kaikkien saatavilla sekä digitaalisessa että muussa kuin digitaalisessa muodossa.
- Tuetaan epävirallista oppimista virallisissa koulutusympäristöissä Erasmus+-ohjelman puitteissa määrittämällä korvamerkittyä rahoitusta ja velvoittamalla oppilaitokset ja kansalaisjärjestöt tekemään yhteistyötä.
- EU:n nuorisokonferenssin suositusten noudattamiseksi EU:n toimielinten olisi perustettava palautejärjestelmä, jossa esitetään pääpiirteittäin toimet, joita EU:n toimielimet ovat toteuttaneet näiden suositusten johdosta, ja varmistetaan vastuuvollisuus nuorten vaatimuksia kohtaan.
- Osoitetaan Erasmus+-ohjelmassa erityinen määräraha mikrohankkeille, joilla on myönteinen vaikutus paikallisyhteisöihin ja joita toteuttavat pienimuotoiset nuorisojärjestöt tai epäviralliset nuorten ryhmät. Tässä olisi käytettävä kiinteämääräistä mekanismia, jossa hakumenettelyt ovat yksinkertaisia.

Suosituksissa ei aseteta muodollisia vaatimuksia nuorisopolitiikoille asianmukaisilla tasoilla. Ne voivat kuitenkin toimia inspiraation lähteenä jäsenvaltioille ja Euroopan unionin toimielimille.